

EU VEDTAGER NYE KRISEFORANSTALTNINGER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

På Ministerrådet i går blev nye kriseforanstaltninger vedtaget. Disse får dog næppe stor betydning i Danmark.

EU besluttede efter pres fra en række Medlemsstater at gennemføre yderligere kriseforanstaltninger. Disse beskrives nærmere nedenfor.

EU'S YDERLIGERE TILTAG

Mulighed for frivilligt at reducere mælkeproduktionen

EU Kommissionen gør nu brug af artikel 222 i forordningen i den fælles landbrugspolitik. Den giver på landbrugsområdet mulighed for, at producentorganisationer, producentsammenslutninger og brancheorganisationer kan undtages for EU traktatens regler om det indre marked. Det har Kommissionen mulighed for i tilfælde af alvorlige skævheder i markedet. Kommissionen kan gøre brug af artiklen, når man i øvrigt allerede har iværksat andre foranstaltninger i form af opkøb til privat oplagring og intervention. Kommissionen kan kun tillade undtagelsen fra EU traktaten i en begrænset tidsperiode på op til 6 måneder, dog kan perioden forlænges med op til yderligere 6 måneder. Tiltagene, som er tilladt under artikel 222, må alene have til formål at stabilisere markedet. Et af tiltagene er: *Midlertidig planlægning af produktion under hensyntagen til produktionscyklussen særlige karakter.*

Mulighed for højere statsstøtte

Det blev besluttet, at medlemsstaterne må give 15.000 Euro (ca. 112.000 kr.) i statsstøtte pr. landmand pr. år. Man valgte denne løsning fremfor en ændring af de minimis regler, fordi det var hurtigere og mere enkelt at gennemføre. Landene får formentlig mulighed for at bruge

statsstøtten til at kompensere de landmænd, som reducerer produktionen.

Højere lofter for intervention af smør og skummetmælkspulver

Det blev besluttet at hæve loftet for intervention af skummetmælkspulver fra 109.000 tons til 218.000 tons, mens interventionsloftet for smør blev hævet fra 60.000 tons til 100.000 tons.

Konsekvenserne af de yderligere tiltag

Det bliver nu muligt for producentorganisationer, producentsammenslutninger og brancheorganisationer samt andelsselskaber at indgå aftaler om produktionsbegrænsning uden at komme i konflikt med EU traktaten vedrørende konkurrenceregler på det indre marked. Det er svært at sige hvilken effekt dette reelt vil få.

Muligheden for at danne producentorganisation, producentsammenslutninger og brancheorganisationer blev givet til mælkeproducenterne i forbindelse med afviklingen af mælkekvoterne med henblik på at styrke landmændenes stilling i værdikæden. I Danmark har disse organisationer ingen betydning, fordi Arla er et andelsselskab, men i andre lande er sådanne organisationer mere udbredte.

Ud af de 28 EU lande havde 13 i 2014 indført tvungne kontrakter mellem producent og aftager – primært i de lande, som ikke har stærke andelsselskaber. Kontraktperioden varierer fra 6 måneder op til 5 år (Frankrig). Producentorganisationerne kan på vegne af en gruppe landmænd forhandle kontrakter. Landene har selv sat grænser for, hvor mange landmænd der som minimum skal være i en producentorganisation. Dette varierer således mellem landene.

Producentorganisationerne er mest udbedt i Tyskland, Frankrig og Tjekkiet, hvor Tyskland og Frankrig er to store mælkeproducerende lande i EU. Tyskland havde 143 producentorganisationer i 2014, som tilsammen rådede over 36% af den tyske mælkeleverance. Frankrig havde 46 producentorganisationer som rådede over 17% af leverancen. Tjekkiet havde 8 producentorganisationer som rådede over 36% af leverancen i Tjekkiet. Tjekkiet producerede dog kun 2,4 mia. kg mælk i 2014 og fylder derfor ikke så meget.

I blandt andet Frankrig har man kontrakter for A, B og C mælk. A mælk afregnes til den højeste pris, dernæst følger B og C mælk. C mælk afregnes ofte til en meget lav pris.

Det er svært at sige, hvilken betydning muligheden for at indgå frivillige aftaler om produktionsreduktion reelt vil få for produktionen i EU. Nogle lande – deriblandt Frankrig – vil gå efter at reducere produktionen, men vi vil ikke gøre det i Danmark. Den irske landbrugsminister udtalte, at Irland ikke vil deltage i dette. Holland vil næppe heller trække i den retning.

Kommissionen forventes at offentliggøre de nærmere regler omkring frivillig reduktion i produktionen lige efter påske.

Muligheden for at give højere statsstøtten vil ikke blive gennemført i Danmark, så det vil ingen betydning få for danske producenter. Men det hjælper selvsagt landmænd i de lande, hvor regeringen vælger at give statsstøtte. Selvom man kan synes at det er meget uretfærdigt, skal man huske, at landmændenes kreditmuligheder i nogle lande kan være meget begrænsede – og væsentlig ringere end i eksempelvis Danmark. Nogle lande vil givetvis anvende statsstøtten

til at kompensere landmænd, som reducerer produktionen.

Hævningen af interventionsloftet for skummetmælkspulver henholdsvis smør gør, at EU fortsat kan købe op til intervention. Jo mere der bliver lagt på lager, desto mere afdæmpet bliver opsvinget efterfølgende. Kort sagt vil prisstigningerne blive dæmpet af, at der er store lagre, som vil skulle afvikles.